אש קודש — בלק

לא הביט און וכו' ד' אלוקיו עמו וכו', הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא, לא ישכב עד יאכל טרף וכו',

כי איתא בגמרא ברכות ז' ואל זועם בכל יום, וכמה זעמו רגע, וכמה רגע אהד מחמשת רבוא וכו' אמר ר"א וכו' וכמה זעמו רגע וכמה רגע אר"א ואיתימא ר"א רגע כמימרי', היינו כמו שאומרים תיבת רגע, ונבין נא מה בא לרמז בזה שאמד רגע כמימרי' ולא כמו שאמרה הגמ' מקודם אחד מחמשת וכו' שהוא שיעור מצומצם, משא"כ כשאומרים רגע כמימרי' תלוי בכל איש לפי מהירות דיבורו יש ממהר לדבר ויש מאריך.

ואל זועם וכו' רגע, זהו חסד אל שרק רגע זועם כי לפני זעמו מי יעמוד, והנה בפ' בראשית עה"פ ויברא אלוקים את האדם בצלמו פרש"י שהכל נברא במאמר והוא נברא בידים, וכבר דקדקנו בזה דהלא האמירה למעלה ממעשי' בידים היא' ואיך הכל נברא במאמר והאדם שלמעלה מהם בידים, ואמרנו שאצל כלם לא נמשכה הקדושה ממרום עד לעצמותם, ונשארה במאמר, ולהאיש הישראלי נמשכה הקדושה עד להעשי' שלו והוא נברא כביכול בידים של מעלה עד שכולו קודש.

וזהו גם ענין נצחיות ישראל, הכל נברא במאמר, דיבור שלמעלה מהם ורק מרחוק מאיר להם, ואין האור קבוע ולא מצוי אצלם, רק כעין ברק המאיר על איזה זמן, משא"כ ישראל שנברא בידים ונמשכה הקדושה עד להעשי' שלהם ולמקומם שנמצאו, והיא מצוי' אצלם, נצחיים הם וגם גוף הישראלי נצחי, כי כאשד מוציא את כחותיו לתורה ולעבודה, ומן כח גופו נעשה חלק תורה ועבודה הרי עולה גופו בעולם הנצחי ונשאר בנצחיות, ורק המאכלים שאכל בכל ימי חייו ונתוספו על גופו הם כלים ונפסדים, וזה אל זועם רגע כמימרי', זהו החסד שהיא רק רגע ונוגע רק לחלק גופו שנברא במימרי' במאמר, והיא כדי לזככו, בי באם ח"ו שוהים הצרות יותר, אז נוגעים גם לחלק עצמות ישראל שנברא בידים.

והיא גם יכולת ישראל להתחזק בצרותיו וגם מתחילה אינו נופל רק שוכב, ובשכיבתו זו עוד מפיל בשנאיו, מפני שנברא בידים וקדושתו ית' נמשכה עד עצמותו של ישראל, וזה שמרמזים הפסוקים ד' אלקיו עמו וכו' הן עם כלביא יקום וכו' שקם ומתחזק לא ישכב עד יאכל טרף, לגמרי לא יפול רק ישכב. וגם כשישכב עושה בשונאיו יותר מבעצמו, לכן כלביא יקום, ואף בצרות קשות כארי יתנשא.